

Ankestyrelsens brev til Dragør Kommune

Tilsynsudtalelse om Dragør Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Dragør Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Dragør Kommune har den 4. december 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Dragør Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx frister for særlig støtte under revalidering efter lov om aktiv socialpolitik og frivillig anbringelse og godkendelse af netværksplejefamilie efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

3. april 2025

J.nr. 23-589

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-fre kl. 9.00-15.00

Åbningstid - telefon:
man-tir kl. 9.00-15.00
ons lukket
tor-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen vurderer også, at Dragør Kommune handler i strid med lov om forpligtende kommunale samarbejder og retssikkerhedsloven, fordi de offentliggjorte frister på kommunens hjemmeside ikke er i overensstemmelse med de frister, som Tårnby Kommune har offentliggjort.

Vi beder kommunalbestyrelsen i Dragør Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen modtog den 28. december 2022 en henvendelse fra [A] og [B] om Dragør Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi bad den 18. december 2023 kommunalbestyrelsen i Dragør Kommune om en udtalelse på baggrund af henvendelsen. Vi henviste i forbindelse med høringen til, at Ankestyrelsen den 15. december 2023 havde sendt en generel udtalelse til alle landets 98 kommuner om forståelsen af retssikkerhedslovens § 3, stk.2, og vi vedlagde en kopi af udtalelsen.

Dragør Kommune skrev den 19. december 2023 til Ankestyrelsen og bad om udsættelse af fristen med yderligere 12 dage.

Vi bekræftede den 21. december 2023 telefonisk, at vi rykkede fristen for kommunens svar på vores høring til den 10. marts 2024.

Vi skrev igen til Dragør Kommune den 6. maj. 2024, da vi ikke havde modtaget kommunalbestyrelsens udtalelse. Vi bad kommunalbestyrelsen om inden to uger at sende udtalelsen eller oplyse, hvornår kommunalbestyrelsen forventede at svare.

Den 13. maj 2024 modtog vi svar fra forvaltningen i Dragør Kommune.

Følgende fremgår af svaret:

"I forbindelse med Ankestyrelsens generelle udtalelse til landets 98 kommuner af d. 15 december 2023 om forståelsen af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, og efterfølgende henvendelse "Høring af mulig tilsynssag" af d. 18 december 2023, har Dragør Kommune revurderet allerede nedskrevne frister for

sagsbehandling på det sociale område. Fristerne har efterfølgende været drøftet og godkendt i kommunalbestyrelsen.

Frister på det sociale område er nu tilgængeligt på Dragør Kommunes hjemmeside.”

Vi kontaktede Dragør Kommune den 17. maj 2024 og bad kommunen om at sende svaret fra kommunalbestyrelsen, da vi alene havde fået svaret fra forvaltningen.

Dragør Kommune sendte den 23. maj 2024 dagsordenspunktet fra den 29. februar 2024, hvor kommunalbestyrelsen havde behandlet de offentliggjorte frister.

Ankestyrelsen skrev den 7. november 2024 til Dragør Kommune og bad om en supplerende udtalelse.

Dragør Kommune sendte den 4. december 2024 en supplerende udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår af udtalelsen:

”Med henvisning til jeres henvendelse af 7. november 2024 om Dragør Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ønsker vi at redegøre for sagen som anmodet.

I forbindelse med vores vurdering har vi været i kontakt med Tårnby Kommune, da Dragør Kommune indgår i et forpligtende samarbejde med Tårnby Kommune på flere områder. I den forbindelse har vi gennemgået og justeret vores offentliggjorte sagsbehandlingsfrister i overensstemmelse med de ændringer, som Tårnby Kommune har foretaget.

Der gøres opmærksom på, at Dragør Kommune allerede har revurderet kommunens sagsbehandlingsfrister på baggrund af henvendelsen fra [A] og [B] modtaget d. 26. februar 2024. Efter modtagelsen af ”Høring om mulig tilsynssag” modtaget d. 7. november har Dragør Kommune igen gennemgået fristerne på ny, og der er foretaget enkelte justeringer som følge af ændringer i samarbejdet med Tårnby Kommune.

Dragør Kommune vurderer fortsat, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen, samt at de er forenelige med Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023. De enkelte justeringer er allerede opdateret og offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Administrationen i Dragør Kommune vil fremadrettet sikre, at fristerne omfatter relevante sagsområder, og at disse er opdateret i henhold til relevant lovgivning. Administrationen vil desuden kontinuerligt overvåge samarbejdet med Tårnby Kommune og gennem løbende dialog sikre overensstemmelse med gældende regler.

Sammen med denne besvarelse er vedlagt en oversigt over opdaterede sagsbehandlingsfrister.”

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlerfrister på det social område i Dragør Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Følgende fremgår af retssikkerhedslovens § 3:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder retssikkerhedsloven gælder for. Følgende fremgår af § 1, stk. 1 i retssikkerhedsbekendtgørelsen:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte

sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddele afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Reglerne om det forpligtende samarbejde mellem kommuner fremgår af §§ 1-3 i lov om forpligtende kommunale samarbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 789 af 24. juni 2024:

”§ 1. Kommunalbestyrelserne i de i medfør af § 2, stk. 1, udpegede grupper af kommuner samarbejder med virkning fra den 1. januar 2007 efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Samarbejdet omfatter

- 1) beskæftigelsesområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
 - a) § 3, stk. 2-4, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. og regler udstedt i medfør heraf og
 - b) § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i det omfang, bestemmelsen finder anvendelse på kommunalbestyrelsens opgaver efter litra a,
- 2) genoptræningsområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter

- a) § 140 i sundhedsloven,
- b) §§ 85 og 86 i lov om social service og § 90, nr. 3, i barnets lov og
- c) § 16, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter litra b,

[...]

- 4) det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter

- a) § 10, stk. 4, §§ 12, 97, 98, 100-104, 107-110, 112-114, 116, 123-136 f, 141, 142 og 148 a i lov om social service,
- b) § 31, § 81, stk. 1, og §§ 83, 84, 86, 87 og 89 i barnets lov og
- c) § 16, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter litra a og b, og

[...]

§ 2. Indenrigs- og sundhedsministeren udpeger de grupper af kommuner, hvis kommunalbestyrelser skal samarbejde efter reglerne i denne lov, og udpeger, hvilken kommunalbestyrelse der inden for hver af de udpegede grupper af kommuner er bemyndiget til at varetage udøvelsen af opgaverne for hvert af de i § 1, stk. 2, nr. 1-5, nævnte opgaveområder på vegne af alle kommunalbestyrelserne i gruppen af kommuner. Udøvelsen af opgaverne må ikke varetages af de delegerende kommunalbestyrelser.

[...]

§ 3. Hvor en beslutning, der træffes efter regler nævnt i § 1, stk. 2, efter lovgivningen skal træffes af kommunalbestyrelsen i et møde, skal beslutningen træffes af den delegerende kommunalbestyrelse i et møde.”

Af lovbemærkningerne til § 2, stk. 1 i lov nr. 541 af 24. juni 2005 om forpligtende kommunale samarbejder, jf. lovforslag nr. L 69, folketingsåret 2004-05, 2. samlings fremgår bl.a. følgende:

”Det er i bestemmelsens 2. pkt. fastsat, at de delegerende kommunalbestyrelser ikke må varetage udøvelsen af opgaverne.

Baggrunden herfor er, at delegation efter dette lovforslag adskiller sig fra traditionel delegation mellem sideordnede myndigheder derved, at delegationen i et forpligtende kommunalt samarbejde er pligtmæssig.

En adgang for den delegerende kommunalbestyrelse til generelt eller i konkrete tilfælde uanset bemyndigelsen at varetage udøvelsen af opgaverne ville derfor kunne anvendes til at omgå lovforslagets krav om pligtmæssigt samarbejde.

Den delegerende kommunalbestyrelse har således ikke mulighed for af egen drift at behandle en sag, som ellers skulle være behandlet af den bemyndigede kommunalbestyrelse (call in) med den virkning, at en sag, der er omfattet af det forpligtende samarbejde, afgøres af kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget, et stående udvalg eller af administrationen i den delegerende kommune.

[...]

Det følger af bemyndigelsen, at den bemyndigede kommunalbestyrelse har pligt til at varetage udøvelsen af de delegerede opgaver på vegne af de øvrige kommunalbestyrelser i gruppen.

Når den bemyndigede kommunalbestyrelse i et forpligtende kommunalt samarbejde udøver opgaverne på vegne de delegerende kommunalbestyrelser, er den forpligtet til at overholde den lovgivning, der gælder for opgavevaretagelsen. Dette omfatter både materielle regler for indholdet af opgavevaretagelsen og processuelle regler for sagsbehandlingen inden for det pågældende opgaveområde, herunder eksempelvis sagsbehandlingsregler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i sager, for hvilke denne lov gælder. Det gælder også generel materiel lovgivning, herunder eksempelvis almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, og generelle sagsbehandlingsregler i f.eks. forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen.

[...]

Delegation mellem kommunalbestyrelserne indebærer ikke etablering af en ny myndighed. Det overordnede ansvar for udførelsen af opgaverne forbliver hos den delegerende kommunalbestyrelse, og når den bemyndigede kommunalbestyrelse udfører opgaverne, handler den på vegne af den delegerende kommunalbestyrelse. Dette gælder uanset, på hvilket niveau i den bemyndigede kommunale organisation sagen behandles.

Dette betyder bl.a., at den delegerende kommunalbestyrelse fortsat vil være ansvarlig for de afgørelser på de omhandlede områder, som kommunen efter den omhandlede lovgivning skal træffe. Den delegerende kommunalbestyrelse bevarer såvel det politiske som det økonomiske ansvar for de afgørelser, der træffes.

Som følge af, at den delegerende kommunalbestyrelse bevarer ansvaret for afgørelserne, har den delegerende kommunalbestyrelse adgang til at fastsætte overordnede retningslinier for opgavevaretagelsen, som den bemyndigede kommunalbestyrelse er forpligtet til at følge. Retningslinierne for behandlingen af sager inden for de enkelte opgaveområder vil således ikke nødvendigvis være ens for de forskellige kommuner i et samarbejde, uanset at én kommune som følge af delegationen varetager udøvelsen af opgaverne for alle kommunerne på det pågældende opgaveområde.

Som følge af sit ansvar for varetagelsen af de opgaver, der er omfattet af det forpligtende samarbejde, har den delegerende kommunalbestyrelse endvidere efter almindelige retsgrundsætninger en pligt €" og dermed også ret €" til at føre tilsyn med, hvorledes opgaverne varetages i den bemyndigede kommune. Tilsynspligten svarer til den tilsynspligt, der gælder for kommunalbestyrelser uden for forpligtende samarbejder i forhold til kommunens egen opgavevaretagelse. Tilsynspligten omfatter såvel overholdelsen af lovgivning, der gælder for opgavevaretagelsen, som overholdelsen af eventuelle retningslinier for opgavevaretagelsen udstedt af kommunalbestyrelsen. Den ansvarlige kommunalbestyrelse vurderer selv, hvorledes tilsynet skal føres, herunder hvilke foranstaltninger der skal indgå i tilsynet. Tilsynet kan inden for forpligtende kommunale samarbejder eksempelvis ske ved generel instruktion og/eller ved aftaler med den bemyndigede kommune om, at den delegerende kommunalbestyrelse løbende skal modtage på forhånd fastlagte typer af oplysninger om den bemyndigede kommunes udøvelse af opgaverne."

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 om beregningen af sagsbehandlingsfrister på det sociale område og kommunens pligt til at give skriftlig besked om manglende overholdelse af den udmeldte sagsbehandlingsfrist og Ankestyrelsens udtalelse af 15. december 2023.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen af 18. december 2018:

"Det er på denne baggrund vores vurdering, at sagsbehandlingsfristerne skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet. Da fristen regnes fra

ansøgnings- til afgørelsestidspunktet, indgår kommunens sagsoplysning også i sagsbehandlingstiden. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.”

Følgende fremgår bl.a. af vores generelle udtalelse om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område af 15. december 2023:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

Det er – i overensstemmelse med Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 - fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at fristerne for sagsbehandlingen skal beregnes sådan, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Det er desuden fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at kommunens sagsoplysning skal indgå i den offentliggjorte frist for sagsbehandlingen. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, eller at ansøgningen skal være korrekt udfyldt, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale

område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplyste i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplyst lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder."

Vi henviser desuden til Indenrigs- og Sundhedsministeriet brev af 16. april 2010, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

"Visse sager, hvori kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse på det sociale område, er omfattet af lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. lovens § 1, stk. 2, nr. 2 og 4.

Det følger af lov om forpligtende kommunale samarbejder, at den bemyndigede kommune i samarbejdet skal varetage udøvelsen af kommunalbestyrelsens opgaver i disse sager på vegne af den delegerende kommune, jf. herved lovens § 2, stk. 1. Den delegerende kommune må efter bestemmelsen ikke varetage udøvelsen af opgaverne.

For de nævnte sager gælder endvidere § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte en frist for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Kommunalbestyrelsen skal endvidere efter bestemmelsen give ansøgeren skriftlig besked om en ny frist, såfremt denne frist ikke overholdes.

Når den bemyndigede kommune i et forpligtende kommunalt samarbejde udøver opgaver på det sociale område på vegne af den delegerende kommune, skal den bemyndigede kommune overholde den lovgivning, der gælder for opgavevaretagelsen, herunder regler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i det omfang den nævnte lov finder anvendelse.

Den bemyndigede kommune skal herunder overholde pligten efter § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område til på de enkelte sagsområder at fastsætte en frist for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet, og til at give ansøgeren skriftlig besked om en ny frist, såfremt denne frist ikke overholdes.

I den forbindelse bemærkes, at Socialministeriet har oplyst, at beslutninger om fastsættelse af frister efter § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, ikke skal træffes af kommunalbestyrelsen i et møde, men at kommunalbestyrelsen kan overlade det til et udvalg eller til den kommunale administration at træffe beslutninger herom. § 3 i lov om forpligtende kommunale samarbejder, hvorefter beslutninger der efter lovgivningen skal træffes af kommunalbestyrelsen i et møde, skal træffes af kommunalbestyrelsen i den delegerende kommunalbestyrelse, finder derfor ikke anvendelse for så vidt angår fastsættelsen af disse frister.

Det er således den bemyndigede kommune, der på den delegerende kommunes vegne skal fastsætte frister efter § 3, stk.

2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område for så vidt angår de sagsområder, der er omfattet af det forpligtende kommunale samarbejde.

Den delegerende kommune bevarer efter lov om forpligtende kommunale samarbejder ansvaret for udøvelsen af de opgaver, der er omfattet af samarbejdet. Som følge heraf har den delegerende kommunalbestyrelse mulighed for at fastsætte overordnede retningslinier for og både ret og pligt til at føre tilsyn med den bemyndigede kommunes opgavevaretagelse.

Den bemyndigede kommune er efter lov om forpligtende kommunale samarbejder forpligtet til at følge retningslinier fastsat af den delegerende kommune. De retningslinier, som den delegerende kommune fastsætter, vil kunne være bestemmende for bl.a. serviceniveauet for de opgaver, som den bemyndigede kommune varetager på den delegerende kommunes vegne.

Den delegerende kommunes adgang til at fastsætte retningslinier omfatter også adgang til at fastsætte retningslinier om de frister, den bemyndigede kommune skal fastsætte efter § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, herunder om længden af disse frister. Den bemyndigede kommune er i givet fald forpligtet til at fastsætte fristerne i overensstemmelse med sådanne retningslinier fra den delegerende kommune, og den delegerende kommune kan gennem sit tilsyn med den bemyndigede kommunes opgavevaretagelse påse, at dette sker.

Såfremt den delegerende kommunalbestyrelse eksempelvis ønsker, at en bestemt frist skal gælde for et sagsområde, som den afgrænser således, at det bl.a. omfatter opgaver, hvis udførelse efter lov om forpligtende kommunale samarbejder varetages på dens vegne af den bemyndigede kommunalbestyrelse, kan den delegerende kommunalbestyrelse således for så vidt angår de nævnte opgaver, fastsætte retningslinier om længden af fristen. Den bemyndigede kommune er forpligtet til at følge disse retningslinier og fastsætte fristen i overensstemmelse hermed.

Fastsætter den delegerende kommune ikke retningslinier om frister efter § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område for den bemyndigede kommunes sagsbehandling på dennes vegne eller i øvrigt retningslinier, der er af betydning for

længden af disse frister, er lov om forpligtende kommunale samarbejder ikke til hinder for, at den bemyndigede kommune kan fastsætte de samme frister for sin sagsbehandling på den delegerende kommunes vegne som de frister, den har fastsat for sagsbehandlingen på egne vegne.

Lov om forpligtende kommunale samarbejder er endvidere ikke til hinder for, at de retningslinier, herunder om længden af frister efter § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, der skal gælde for den bemyndigede kommunes udførelse af opgaver på vegne af den delegerende kommune, fastsættes efter aftale mellem de to kommuner.”

Sådan vurderer vi sagen

Frister for de enkelte sagsområder

Ankestyrelsen vurderer, at Dragør Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx særlig støtte under revalidering efter lov om aktiv socialpolitik og frivillig anbringelse og godkendelse af netværksplejefamilie efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat

være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Forpligtende samarbejder

Ankestyrelsen vurderer, at Dragør Kommune handler i strid med lov om forpligtende kommunale samarbejder og retssikkerhedsloven, fordi de offentliggjorte frister på kommunens hjemmeside ikke er i overensstemmelse med de frister, som Tårnby Kommune har offentliggjort.

Vi lægger vægt på, at Dragør Kommune og Tårnby Kommune indgår i et forpligtende samarbejde efter lov om forpligtende kommunale samarbejder.

Vi lægger også vægt på, at udgangspunktet ved fastsættelse af frister, når to kommuner indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde er, at den bemyndigede kommune – i dette tilfælde Tårnby Kommune – fastsætter frister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 på vegne af den delegerende kommune – i dette tilfælde Dragør Kommune.

Vi lægger desuden vægt på, at den delegerende kommunalbestyrelse har mulighed for at fastsætte overordnede retningslinjer for den bemyndigede kommunes opgavevaretagelse, som den bemyndigede kommune er forpligtet til at følge. De retningslinjer, som den delegerende kommune fastsætter kan være bestemmende for serviceniveauet og omfatter også adgangen til at fastsætte retningslinjer for fristerne efter retssikkerhedslovens § 3, stk.2, herunder om længden af de pågældende frister.

Hvis den delegerende kommunen har fastsat sådanne retningslinjer for opgaver, som varetages af den bemyndigede kommune, er den bemyndigede kommune forpligtet til at følge disse retningslinjer og fastsætte fristen i overensstemmelse hermed.

Hvis den delegerende kommune ikke fastsætter frister, kan den bemyndigede kommune ved behandlingen af sager for den delegerende kommune, fastsætte de samme frister, som den har fastsat for egne borgere.

Ovenstående betyder, at udgangspunktet er, at Tårnby Kommune fastsætter fristerne efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, medmindre

Dragør Kommune har fastsat retningslinjer for Tårnby Kommunes opgavevaretagelse for de områder, som samarbejdet omhandler.

Vi lægger vægt på, at det fremgår af aftalerne mellem Dragør Kommune og Tårnby Kommune, at serviceniveauet følger det af Tårnby Kommune fastsatte niveau på alle de områder, hvor Tårnby Kommune varetager sagsbehandlingen for Dragør Kommune.

Vi lægger også vægt på, at de offentliggjorte frister på Dragør Kommunes hjemmeside ikke på alle områder, hvor det er relevant, stemmer overens med Tårnby Kommunes offentliggjorte frister, fx fordi Dragør Kommune har offentliggjort fristerne i arbejdsdage, mens Tårnby Kommunes frister er offentliggjort i uger.

Som eksempel kan nævnes de offentliggjorte frister for lov om sygedagpenge og fristerne efter barnets lov.

Vi lægger derudover vægt på, at Dragør Kommune har offentliggjort frister for områder, hvor Tårnby Kommune ikke har offentliggjort en frist. Det er fx tilfældet ved virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og behandling efter lov om social service.

Vi lægger desuden vægt på, at der er nogle områder, der er omfattet af det forpligtende samarbejde, hvor hverken Dragør Kommune eller Tårnby Kommune har offentliggjort en frist.

Som eksempel kan nævnes bistand til særlige aktiviteter, tilbud om vejledning og opkvalificering, tilskud til selvstændige erhvervsdrivende og tilskud til voksenlæring efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Vi vurderer, at hvis den delegerende kommunen vælger selv at offentligøre de frister, som er omfattet af det forpligtende samarbejde, i stedet for at henvise til den bemyndigede kommunes hjemmeside, så skal den delegerende kommune bruge samme tidsangivelse som den bemyndigede kommune. Det vil sige, at hvis den bemyndigede kommune angiver fristen i uger, skal den delegerende kommune også angive fristen i uger. Vi bemærker i den forbindelse, at der er ikke noget til hinder for, at den delegerende kommune henviser til den bemyndigede kommunes hjemmeside.

Vi vurderer også, at ansvaret for at offentligøre alle de relevante og retvisende frister er hos den bemyndigede kommune i de tilfælde, hvor den delegerende kommune ikke selv har fastsat andre retningslinjer.

Vi beder om kommunalbestyrelsens bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder kommunalbestyrelsen i Dragør Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024

Bekendtgørelse af lov om forpligtende kommunale samarbejde, senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 789 af 24. juni 2024